

Қырықыншы Аяттың Жасырын Тарихы — Он Сегізінші Сан

Екінші қасірет — Бесінші бөлім

Jeff Pippenger

2026-07-15

Аян кітабының тоғызыншы тарауындағы Ниневия шайқасын бейнелейтін «кілт» бетбұрыс жасаған тарих арқылы орындалды; ал кілттің қызметі, әрине, дәл осы. Менің тұжырымым: Ниневия шайқасы Исламның көтерілуін белгілеген тарихи кілт қана емес, ол сонымен бірге пайғамбарлық кілт те болып табылады. Сол шайқастың пайғамбарлық динамикасы Даниял мен Аян кітаптарында баяндалған Киелі кітап пайғамбарлығындағы патшалықтардың барлық желілерін Даниял кітабының он бірінші тарауымен сәйкестендіреді. Осылайша, ол сол патшалықтардың барлығына Даниялдың он бірінші тарауының соңғы алты аятына куәлік етуге, әрі одан да маңыздысы — қырықыншы аяттың сыртқы жасырын тарихының мөрін ашуға мүмкіндік береді.

Саған Көк Патшалығының кілттерін беремін; сен жерде не байласаң, көкте де байлаулы болады; және сен жерде не шешсең, көкте де шешулі болады. Матай 16:19.

Мұхаммед патшалығының босатылуы мен көтерілуі

627 жылғы Ниневия шайқасы Құдайдың қамқорлығының тұманымен бірге жүрген Римнің айла-тәсілі арқылы жеңіске ұшыратылған парсы билігінің соңғы он жылының басталуын белгіледі. Ол Мұхаммедтің исламдық қалың қолдарының көтеріле бастаған бетбұрысты кезеңін айқындады. Бұл шайқас бұрыннан бар болып келген бір тежегішті алып тастады; егер Рим мен Парсы екеуі де өз күш-қуатын сақтап қалған болса, теория жүзінде сол тежегіш сақталып қалар еді. Алайда олардың ешқайсысы да сақтап қала алмады.

Тежеу және босату

Исламның пайғамбарлық бейнесінде біз Исламның тежелуі мен босатылуын Жазбаның ең алғашқы таныстырылымынан-ақ көреміз: Сара Ибраһимді Ажар мен Ысмайылды тежеп ұстауға көндірді.

Сонда Сарай Ыбырамға: «Менің көрген қорлығым өз басыңа түссін: күнімді өз қойнына бердім; ал ол өзінің жүкті болғанын көрген соң, мен оның көзінде менсінбеушілікке ұшырадым; екеуіміздің арамызға Жаратқан Ие төрелік етсін»,— деді. Бірақ Ыбырам Сарайға: «Міне, күнің өз қолыңда; оған өзіңе қалай ұнамды болса, солай істе»,— деді. Сарай оған қаталдық көрсеткенде, ол оның алдынан қашып кетті. Жаратылыс 16:5, 6.

Тіпті сол оқиғадан бұрын-ақ, Ажардың пайғамбарлық баяндауға енгізілуінің себебі — Жаратқан Ие Сараның бала көтеруіне «тыйым салған».

Ал енді Ыбырамның әйелі Сарай оған бала тумады; оның һагар есімді бір мысырлық күні бар еді. Сонда Сарай Ыбырамға: «Міне, Жаратқан Ие мені бала көтеруден тежеді; өтінемін, күңіме кір, мүмкін, мен одан бала сүйермін»,— деді. Ал Ыбырам Сарайдың сөзіне құлақ асты. Жаратылыс 16:1, 2.

Мұхаммедке берілген Аян кітабының тоғызыншы тарауындағы «кілт», кейін Ниневия шайқасы арқылы орындалғандай, пайғамбарлық тарихтың кез келген кезеңінде Исламға қойылған «тежеудің» алынып тасталуын білдіреді.

«Періштелер төрт желді ұстап тұр; олар ашуға булыққан, босап шығып, бүкіл жер бетімен лап қоя жөнелуді көздеген ат бейнесінде көрсетілген, оның ізімен күйреу мен өлім еріп келеді». Manuscript Releases, volume 20, 217.

Мұхаммед патшалығының «өрлеуі мен құлдырауы» өрлеу мен құлдырау ретінде емес, қайта «босатылу» және «тежелу» ретінде бейнеленген. Ислам пайғамбарлық тұрғыдан босатылған кезде, бұл босатылу Ниневия шайқасы арқылы суреттелген.

Тек Қасіреттер ғана

Жеті кернейдің ішінде тек Исламның қасірет кернейлері ғана пайғамбарлық тарихқа алғаш енген кезінен бастап сынақ мерзімінің жабылуына дейін бірізді күш ретінде бүкіл тарихты қамтиды. Батыс Римге келген алғашқы төрт керней Одоакрды, Генсерикті, Ғұн Аттиланы және Аларихты бейнеледі; осылайша олар соңғы күндердегі Құдайдың қамқорлығымен жүзеге асатын үкімдік төрт күштің типі болды, бірақ олардың қазіргі баламасы сол ежелгі төрт күштің тікелей мұрагері емес. Ал қасірет кернейлері олай емес. Ислам тарихқа енген сәттен бастап, ол толықтай босатылатын сынақ мерзімінің жабылуына дейін босатылу мен тежелудің тікелей желісі бойынша жалғасады. Қасірет кернейлерінде “кілт” — ‘босатылу’ — Ниневия шайқасымен белгіленеді.

Никомедия және 1299 жылғы 27 шілде

Алғашқы ізашарлар 1299 жылғы 27 шілдені 1449 жылғы 27 шілдеде аяқталған жүз елу жылдың басталуы ретінде дұрыс анықтады; ал бұл өз кезегінде 1840 жылғы 11 тамызда аяқталған үш жүз тоқсан бір жыл мен он бес күннің басталуына айналды.

Алдыңғы мақалада біз Осман бейлігінің негізін қалаушы Осман І-дің ұлы Сұлтан Орхан Ғазының Никомедияға қарсы жүргізген 1333-тен 1337 жылға дейінгі қоршауын анықтадық; сол кезде ол маңызды Византия қаласы Никомедияны қоршауға алды. Бұл қоршау оның әкесі Осман бастаған Никомедияға қарсы соғыстың қорытындысы болып табылады. Аян кітабының тоғызыншы тарауының оныншы аятына сәйкес бір жүз елу жыл 1299 жылғы 27 шілдеде басталды, әрі пайғамбарлықтың басталуы ретінде, сол басталу күнімен байланысты тарих ескерілуге тиіс. Осман І (Осман әулетінің негізін қалаушы) Сұлтан Орхан Ғазының әкесі болды; ол 1299 жылғы 27 шілдеде Никомедия аймағында, Никомедия қаласына жақын жерде болған Бафей шайқасында Византия империясына қарсы елеулі ерте жеңіске жетті; бұл қала Рим және ерте Византия тарихындағы аса маңызды астана қала еді.

Әке мен Ұл

1299 жылғы 27 шілдеде Османның күштері жергілікті әмірші бастаған Византия әскерін жеңді. Бұл шайқас Османның Битинияда (Анатолияның солтүстік-батысы) билікті шоғырландыра бастағаннан кейінгі алғашқы ірі дербес әскери жетістіктерінің бірі болып саналады. Ол шағын түрік бейлігінен (тайпалық кінәздіктен) кейіннен Византия аумақтарына қарсы шығып, оларды жаулап алатын өрлеуші күшке айналу үдерісіндегі маңызды қадам болды. Бұл күн Ислам үшін өсу кезеңінің басталуын білдіреді; сол кезең ақырында 1453 жылы Константинопольдің құлауымен Осман империясының құрылуына алып келді. Осман ғәзи жауынгерлерін (исламдық жігермен әрекет еткен шекаралық шапқыншыларды) пайдаланды, әрі сол тұстан бастап ғәзи шекара жауынгерлерінің Османнан, одан кейін оның ұлы Орханға жалғасқан түрде біртіндеп дамыған неғұрлым құрылымды әскерге айналу үдерісі басталды. Осман мұрасының өзге маңызды қырларының бірі — оның Исламға мүлікті иеленіп қалуға мүмкіндік беруі; бұл, жеңістерінің олжасынан басқа ештеңе қалдырмайтын, ал бірақ ешқашан ешқандай аумақ ұстап қала алмайтын, жүйесіз тұтқиылдан соғып, тез шегінетін тактиканы ұстанған ғәзи жауынгерлерінің соғыс жүргізу тәсіліне қарама-қарсы еді.

1299 жылғы 27 шілдеде Осман Никомедия аймағында жорық бастады, ал отыз төрт жылдан кейін оның ұлы Никомедия астанасына қарсы төрт жылдық қоршауды бастады. Әкесі — басталуында, ал ұлы — аяқталуында. Соғыс Никомедия ретінде бейнеленген аймаққа қарсы басталып, сол аймақтың астанасы Никомедияны басып алумен аяқталады. 1299 жылдан 1337 жылға дейінгі аралық — отыз сегіз жылдық кезең, ал пайғамбарлық тұрғыдан «отыз сегіз» саны көтерілу ұғымын білдіреді.

Енді тұрыңдар, дедім мен, Зеред жылғасынан өтіндер. Біз Зеред жылғасынан өттік. Қадеш-Барнеядан шығып, Зеред жылғасынан өткенге дейінгі жүрген уақытымыз отыз сегіз жыл болды; сол уақыттың ішінде Жаратқан Ие оларға ант еткендей, соғысқа жарамды ерлердің бүкіл ұрпағы қосынның арасынан түгелдей құрып бітті. Заңды қайталау 2:13, 14.

1299 жылғы 27 шілдеден 1449 жылғы 27 шілдеге дейінгі жүз елу жыл Аян кітабының тоғызыншы тарауындағы екінші қасіреттің Осман империясының орнауына алып келген кезеңді білдіреді. Никомедияны біртіндеп жаулап алудың отыз сегіз жылы әкеден (Османнан) басталып, оның ұлымен (Орханмен) аяқталды. Бұл кезең тайпалық кінәздіктің империяға дейінгі біртіндеп өрлеуінің алғашқы қадамын бейнелейді.

1299 жылғы 27 шілдеден 1449 жылғы 27 шілдеге дейінгі бір жүз елу жыл отыз сегіз жылдың аяқталуын білдіретін төрт жылдық қоршауды қамтиды. Никомедияны жаулап алудың басталуы әкесі Осман арқылы болды, ал соңы 1333 жылдан 1337 жылға дейін созылған төрт жылдық қоршау арқылы жүзеге асты; бұл қоршауды Османның ұлы жүргізді.

Жүз елу жыл 1449 жылғы 27 шілдеде аяқталған кезде, Византия императоры Константин он бірінші, яғни шығыс Римнің соңғы Константині, таққа отыру үшін түріктерден рұқсат сұрады. Сол күннен бастап Константинопольдің жауланып алынуына дейін төрт жыл өтті.

Сол төрт жыл Константинопольдің қоршауға алынуымен аяқталды, әрі соңғы Константин сол қоршау кезінде қаза тапты. Исламның көтерілуі жүз елу жылдық пайғамбарлықтың алғашқы отыз сегіз жылы арқылы бейнеленген; бұл кезең төрт жылдық қоршаумен шегіне жетті. Жүз елу жыл аяқталған кезде, Ислам түріктер сол кезде иеленген билік арқылы шығыс Римді қорлайтындай дәрежеге дейін көтерілді. 1449 жылғы 27 шілдедегі сол қорланудан бастап, төрт жыл шығыс Римнің құлауына алып келді, өйткені Константинополь қоршау арқылы алынды. Алғашқы отыз сегіз жылдың соңы қоршаумен белгіленген, ал Осман империясының орнауы да қоршаумен белгіленген.

38 және 40

Мұсаның Заңды қайталау кітабында бейнеленгендей, отыз сегіз саны қырық жылдық шөлдегі кезудің үкімі ішіндегі соңғы отыз сегіз жылды білдіретін нышан болып табылады. Сондықтан отыз сегіз саны, нышан ретінде, қырық санымен байланысты. Осман 1299 жылғы 27 шілдеде Никомедия аймағын алды, ал отыз сегіз жылдан кейін оның ұлы сол аймақтың астана қаласын алды. Аймақ та, астана қала да Никомедия деп аталды. Тарихшылар бұл шайқасты Осман империясының көтерілуінің ең бастапқы кезеңін айқындайтын «екі» қадамның біріншісі ретінде таниды. Тарих айқындайтын екінші қадам — 1301 жылғы Никея шайқасы. Сол жерде әкесі Осман Никея деп аталатын аймақты алды, ал 1331 жылы, отыз жылдан кейін, оның ұлы бұрынғы Рим астанасы болған Никея деп аталатын астана қаланы алды.

1299 жылға және Никомедия шайқасына қатысты айтқанда, екі қадамның біріншісі ретінде, екінші қадам екі жылдан кейін, 1301 жылы келді. 1299 — отыз сегіздің нышаны, ал екі жылдан кейін (қырықта) Никея аймағын әкесі басып алады. Ежелгі Израилдің уәде етілген жерді иемдену үшін көтерілуіндегі отыз сегіз бен қырықтың өзара байланыстары 1299 жылғы 27 шілдеде және 1301 жылы бейнеленген. Исламның көтерілуіндегі сол алғашқы екі қадам әкесінің әуелі аймақты жаулап алуымен, ал ұлының соңында сол аймақтың астанасын жаулап алуымен басталатын әскери жорықтармен белгіленген. Екі астана да құлағанда, қоршау нәтижесінде құлады. Екі астана да белгілі бір кезеңде Шығыс Римнің астаналары болған.

1299 бен 1301 1840 жылдың 11 тамызында өз қорытындысына жетеді; бұл 1838 жылдың тарихын бейнелейді, сол кезде Литч алғаш рет үш жүз тоқсан бір жыл және он бес күндік пайғамбарлық туралы өз көзқарасы мен болжамын жариялады, әрі ол, ақырында, 1840 жылдың 11 тамызында орындалуға тиіс еді. Миллериттер үшін көтерілуінің екі кезеңі 1838 және 1840 жылдары болды.

«1840 жылы пайғамбарлықтың тағы бір айрықша орындалуы кең көлемді қызығушылық туғызды. Одан екі жыл бұрын Екінші Келуді уағыздаған жетекші қызметшілердің бірі Джосайя Литч Аян 9-тараудың түсіндірмесін жариялап, Осман империясының құлайтынын алдын ала айтқан болатын. Оның есептеуі бойынша, бұл билік “б.з. 1840 жылы, тамыз айының бір мезгілінде” құлатылуға тиіс еді; және оның орындалуынан небәрі бірнеше күн бұрын ол былай деп жазды: “Алғашқы кезең, 150 жыл, Деакозестің

түріктердің рұқсатымен таққа отыруынан бұрын дәлме-дәл орындалды деп есептесек, әрі 391 жыл он бес күн алғашқы кезеңнің соңында басталған болса, онда ол 1840 жылдың 11 тамызында аяқталады; сол кезде Константинопольдегі Осман билігінің күйреуі күтілуі мүмкін. Мұның дәл солай болатынына мен сенемін”.—Josiah Litch, in Signs of the Times, and Expositor of Prophecy, August 1, 1840.

«Дәл көрсетілген мезгілде Түркия өз елшілері арқылы Еуропаның одақтас державаларының қорғауын қабылдап, осылайша өзін христиан халықтарының билігіне бағындырды. Бұл оқиға алдын ала айтылған пайғамбарлықты дәлме-дәл орындады. Бұл мәлім болған кезде, сансыз көп адамдар Миллер мен оның серіктері қабылдаған пайғамбарлықты түсіндіру қағидаларының дұрыстығына көз жеткізді, әрі адвент қозғалысына ғажайып серпін берілді. Білімді әрі беделді адамдар Миллерге қосылып, оның көзқарастарын уағыздауда да, жариялауда да онымен біріккен еді, және 1840 жылдан 1844 жылға дейін бұл іс тез кеңейді». The Great Controversy, 334, 335.

Литчтің '38 жылғы болжамы мен оның '40 жылғы түзетілген көрінісі он күннен кейін жасалған түзетілген болжамнан бұрын, 1 тамызда жазған оның соңғы мәлімдемесін қамтиды. Дәл сол болжамның орындалуы Киелі кітап пайғамбарлықтарын түсіндірудің дұрыс әдістемесіне бүкіл дүниені иландырды. Ежелгі Израилдің көтерілуін белгілеген отыз сегіз жыл Қызыл теңізден өткен кезден бастап Кадештегі алғашқы бүлікке дейінгі екі жылды да қамтыды.

Өйткені Менің ұлылығымды және Мысырда да, шөлде де жасаған кереметтерімді көрген, әрі осы он рет Мені сынап, даусыма құлақ аспаған сол адамдардың бәрі, расында, Мен олардың аталарына ант еткен жерді көрмейді; Маған қарсы шыққандардың ешқайсысы да оны көрмейді. Руларды санау 14:22, 23.

Сол бүлік он сынақтың соңғысы ретінде айқындалады. Он сынақтан тұратын екі жылдық сынақ кезеңі шөл даладағы отыз сегіз жылға қосылып, 1838 және 1840 жылдарды бейнелейді, ал 1840 жылы он күндік кезең болды.

Исламның Османмен бірге 1299 жылғы 27 шілдеде көтерілуінің бастапқы нүктесі 1337 жылы төрт жылдық қоршаумен аяқталатын отыз сегіз жылдық кезеңді бастайды. 1299 жылғы 27 шілде тарихшылар Осман империясының өрлеуінің бастау нүктесі деп айқындайтын екі қадамның біріншісі болды, ал екінші қадам 1301 жыл болды. 1299 және 1301 жылдардағы Никомедия мен Никея шайқастарының екі қадамы 1838 және 1840 жылдарды бейнелейді. Пайғамбарлықтың басы оның соңын көрсетеді.

Никомедия мен Никея өздерінің тиісті тарихи кезеңдерінде шығыс Римнің астаналары ретінде уақытша қызмет атқарды. Әрине, Константинополь ақырында 330 жылдан 1453 жылға дейін шығыстың астанасы болды. Никомедия мен Никея Константинопольдің құлауын бейнелейді; олардың барлығы да Ислам қоршауларының нәтижесінде құлады, бұл Ислам әуелі сол аумақты өз бақылауына алып, содан кейін астана қаласын иемденген жорықтың аяқталғанын білдірді.

1333 жылдан 1337 жылға дейінгі алғашқы төрт жылдық қоршау пайғамбарлық аяқталған 1449 жылдан 1453 жылға дейінгі төрт жылды білдіреді. Үш жүз тоқсан бір жыл және он бес күн өткен соң, 1299 жылғы 27 шілде мен 1449 жылғы 27 шілде тарихының альфа тарихында көрсетілгендей, «отыз сегіз және қырық» сипаттарында бейнеленген пайғамбарлық күштің аясында миллериттер «көтерілгенде», ислам тежеледі. Исламның көтерілуі мен Құдайдың ақырғы күндердегі хабаршыларының көтерілуі 38 бен 40-тың сандық арақатынасы арқылы құрылған сандық рәмізде бейнеленген.

Езекиелдің отыз жетінші тарауында Ислам — шығыстан соққан желдің өлі, кеуіп кеткен сүйектерге үрленетін хабары; сол арқылы олар ұлы әскер болып орнынан тұруы үшін. Езекиелдің хабары жеткенде, 1838 және 1840 жылдардағы Миллершілер тарихында болғанындай, көтерілу басталады. Сол хабар 9/11-де келді, ал жуықта болатын жексенбілік заң кезінде әлгі сүйектер ұлы әскер болып орнынан тұрады. Ақырғы күндерде Құдай әскерінің жеңімпаз қауым ретінде көтерілуі 1838 және 1840 жылдармен бейнеленеді. 9/11-ден жексенбілік заңға дейінгі кезең 1840 жылдан 1844 жылға дейінгі мерзіммен бейнеленді, бірақ ол сондай-ақ 2023 жылғы 31 желтоқсаннан Нэшвиллдің отты шарларына дейінгі кезеңді де бейнелейді.

Шығыс Рим

Империяның бірінші Константиннің (Ұлы Константиннің) тұсында бөлінуінен бастап соңғы Константинге дейінгі аралық шығыс Римнің пайғамбарлық тарихын білдіреді. Демек, пайғамбарлық кезең, олардың есімі арқылы бейнеленгендей, пайғамбарлық не рәміздік әке мен ұл арқылы таңбаланған, бірақ Ұлы Константин мен он бірінші Константиннің арасында тікелей қанды тектік сабақтастық болмаған. Бірінші және соңғы Константин де пайғамбарлық тұрғыдан альфа мен омега рәміздері ретінде көрсетілген, әрі әке (альфа) Константинопольді астана етіп таңдады, ал ұл (омега) Константинополь астана болудан қалған кезде қоршау барысында қаза тапты. Шығыс Римнің пайғамбарлық кезеңі бірінші және соңғы Константин арқылы белгіленген. 1299 жылғы 27 шілдеде басталған 150 жылдық кезең 38 жылдық бір кезеңді қамтиды және 4 жылдық қоршаумен аяқталады. Сол қоршау 1449 жылдан 1453 жылға дейінгі кезеңнің бейнесі болды. Никомедия жорығы бір аумақтың жаулап алынуымен басталып, сол аумақ астанасының жаулап алынуымен аяқталды. Бірінші және соңғы Константиндегідей, Никомедияны жаулап алу да әкемен (біріншісімен) басталып, ұлмен (соңғысымен) аяқталды.

Төрт жыл

Жүз елу жылдың бастапқы кезеңіндегі төрт жылдық қоршау 1449 жылы соңғы Константиннің қорлануынан 1453 жылға дейін, Константинополь қоршауға алынып, құлағанға дейінгі төрт жылға алып келді. Екінші қасіреттің уақыт пайғамбарлығы, үш жүз тоқсан бір жыл мен он бес күнді білдіретін, 1449 жылғы 27 шілдеде басталып, 1840 жылғы 11 тамызда аяқталды. Сол күн Құдай құдіретінің даңқты көрінісі деп Уайт ханым атаған төрт жылдық кезеңнің басталуын белгілейді.

«Үшінші періштенің хабарын жариялауға қосылатын періште бүкіл жерді өз даңқымен нұрға бөлейді. Мұнда дүниежүзілік ауқымы бар әрі бұрын-соңды болмаған қуатпен атқарылатын іс алдын ала айтылған. 1840—44 жылдардағы адвенттік қозғалыс Құдай құдіретінің даңқты көрінісі болды; бірінші періштенің хабары дүниедегі әрбір миссионерлік станцияға жеткізілді, ал кейбір елдерде он алтыншы ғасырдағы Реформациядан бері қайсыбір жерде куә болған ең зор діни ықылас байқалды; бірақ мұның бәрінен үшінші періштенің соңғы ескертуі кезіндегі құдіретті қозғалыс асып түседі». Ұлы тартыс, 611.

Ислам 1840 жылғы 11 тамызда тыйылды, әрі одан кейін Елуліктегі Киелі Рухтың төгілуімен де, Аян он сегіздегі құдіретті періштенің түсуімен де сәйкес келетін төрт жылдық кезең болды; сол кезде 9/11 күні Нью-Йорктің «ұлы ғимараттарын» үшінші қасіреттің исламы соқты. 9/11 — жүз қырық төрт мыңның мөрлену уақытының басталуын белгілейді. Мөрлену — белгілі бір уақыт кезеңі, ал мөрлену кезеңінің аяқталуы сол кезеңнің басталуына тән сипаттарға ие. Мәсіх 9/11-де түскен кезде, Ол 2023 жылғы 31 желтоқсанда екі куәгерді қайта тірілту үшін түсетін Михаилды бейнелейді; сол кезде мөрленудің соңғы кезеңі басталды.

Ниневия шайқасы болып табылатын кілт Исламның әртүрлі босатылуларын бейнелейді; солар 1453 жылға қарай Шығыс Римді құлататын еді. Оныншы аяттағы «бес айдың» бір жүз елу жылының аясында басталуы да, аяқталуы да төрт жылдық кезеңді қамтиды. Сол екі төрт жылдық кезең үш жүз тоқсан бір жыл мен он бес күннің қорытындысымен сабақтасады; бұл 1840 жылдан 1844 жылға дейінгі төрт жылдық мерзімді айқындайды, сол кезде Мәсіх «бүкіл жерді Өзінің салтанатымен» нұрландыратын еді. 1844 жылы пайғамбарлық уақыттың қолданылуы тоқтады, өйткені уақыт «енді уақыт болмайды» болмақ еді.

Әрі мәңгілік өмір Сүрушімен, көкті және ондағы нәрселерді, жерді және ондағы нәрселерді, теңізді және ондағы нәрселерді Жаратушымен ант етіп, енді уақыт болмайтынын айтты. Аян 10:6.

1333-тен 1337-ге дейін, 1449-дан 1453-ке дейін, 1840-тан 1844-ке дейін

Төрт жылдық кезеңдердің сол үш желісі 11 қыркүйектен бастап жексенбілік заңға дейінгі мөр басу уақытымен сәйкеседі, әрі олар 2023 жылғы 31 желтоқсанның бастап Ислам Нэшвиллдің отты шарларын жеткізу үшін қайтадан босатылатын уақытқа дейін бейнеленетін 11 қыркүйектен жексенбілік заңға дейінгі фракталмен де сәйкеседі.

2023 жылғы 31 желтоқсанның Нэшвиллдегі от шарларына дейінгі пайғамбарлық фрактал жексенбілік заңға дейінгі 11 қыркүйектен басталатын мөрлеу уақытымен түгелдей сәйкес келетін үш төртжылдық пайғамбарлық кезең арқылы үлгілендірілген. Осылайша, төрт куә 2023 жылғы 31 желтоқсанның Нэшвиллге жасалған шабуылға дейінгі тарихты айқындайды, әрі осы куәлардың әрқайсысы үшін «кілт» болғаны — Ниневия шайқасы. 1333, 1449, 1840 және 11 қыркүйек — бәрі де бетбұрыс нүктелері, «кілттер» болды.

«Өткен тарихтан үйренуге тиісті сабақтар бар; бұларға назар аударылады, сонда бәрі де Құдайдың қазір де бұрыннан бері істеп келгені сияқты сол бір қағидалармен әрекет ететінін түсінсін. Оның қолы Өз ісінде де, халықтардың арасында да қазір көрінеді, дәл Инжіл Едемде Адамға алғаш жарияланған кезден бері әрдайым көрініп келгеніндей.

«Ұлттар мен шіркеу тарихында бетбұрыс кезеңдер болады. Құдайдың қамқорлық жүргізуінде осы әртүрлі дағдарысты сәттер келгенде, сол уақытқа арналған нұр беріледі. Егер ол қабылданса, рухани ілгерілеу болады; егер ол теріске шығарылса, рухани құлдырау мен күйреу ілеседі. Жаратқан Ие Өз Сөзінде Ізгі хабардың табанды алға басушы ісін — оның өткенде қалай жүргізілгенін және болашақта, тіпті шайтандық күштер өздерінің соңғы ғажайып қимылын жасайтын қорытынды қақтығысқа дейін, қалай жүргізілетінін — ашып көрсетті». Bible Echo, August 26, 1895.

Никомедия

284 жылы император болғаннан кейін, 293 жылы Диоклетиан империяны заңды түрде Шығыс пен Батысқа бөліп, тетрархия жүйесін орнатқан кезде, Рим империясының шығыс астанасы ретінде Никомедияны таңдады. Никомедия бірнеше онжылдық бойы Шығыстағы негізгі әкімшілік әрі әскери астана қызметін атқарды. Ұлы Константин жақын маңдағы Византийде жаңа астана салуға шешім қабылдағанға дейін оны тірек мекен ретінде пайдаланды (оны 330 жылы Константинополь деп қайта атады). Константинополь басты астанаға айналғаннан кейін де, Никомедия Мәрмәр теңізінің шығыс жағалауында стратегиялық тұрғыдан орналасқан маңызды аймақтық орталық болып қала берді. Сондықтан, ол Рим немесе Константинополь сияқты тұрақты астана болмаса да, Рим тарихындағы шешуші өтпелі кезеңде Никомедия ресми түрде шығыс астана болып белгіленді. Жүз елу жылдың басында шығыс Римнің бір астанасы жаулап алынады, ал соңында шығыс Римнің бір астанасы жаулап алынады. Екі жаулап алу да қоршауды қамтыды.

Диоклетиан

Император Диоклетиан 293 жылы Тетрархия жүйесін енгізген кезде Никомедияны Рим империясының шығыс астанасы етіп ресми түрде бекітті. Тетрархия жүйесі империяның батыс және шығыс болып бөлінуінен тұрды; шығыста да, батыста да «тетрархия» сөзі білдіретін төрт санын құрайтын аға император (Augusti) мен кіші император (Caesar) болды.

Әліп пен Омега

Диоклетиан — Смирна қауымының омега нышаны, ал Нерон — альфа нышаны. Ұлы Константин — Пергам қауымының альфа нышаны, ал Юстиниан — омега нышаны.

Римнің шығыс пен батысқа «заңды» бөлінуін (ол ұзаққа созылған жоқ) Диоклетиан жүзеге асырды, ал Римнің шығыс пен батысқа пайғамбарлық бөлінуін Константин жүзеге асырды. Қудалауды бейнелейтін екінші рәміздік шіркеу — Смирнаның тарихы барысында Рим заңды түрде шығыс пен батысқа бөлінді, ал ымыраны бейнелейтін үшінші рәміздік шіркеу

— Пергамның тарихында Рим пайғамбарлық тұрғыдан шығыс пен батысқа бөлінді. 293 жыл альфа болды, ал 330 жыл омега болды; әрі 330 жылдың 11 мамырында Ұлы Константин Константинопольді Империяның астанасы ретінде бағыштады.

Диоклетианның 293 жылғы құқықтық бөлінісі содан кейін басталған азаматтық соғыс салдарынан, 313 жылы Шығыстың Константині мен Батыстың Лицинийі христиандықты заңдастырған Милан эдикті жариялағанға дейін, ыдырап кетті; осы арқылы Тетрархия—төрт өзара үйлестірілген билеушіден тұратын, кейін екі негізгі күштің (Батыста Константин мен Шығыста Лициний) арасындағы күреске құлаған жүйе—іс жүзінде тоқтатылды. Құлдырауға жол ашқан бұл құқықтық бөлініс бөліністен бөлініске дейінгі жиырма жылдық кезеңді бейнелейді, әрі екі бөлініс те жүйенің күйреуіне түрткі болды.

Смирна қауымының кезеңі 64 жылы Нероннан басталды; сол кезде Римнің ұлы өрті Нерон тарапынан өртті христиандар тұтатты деп айыпталған христиандарды қудалау құралы ретінде пайдаланылды. Нерон қудалаудың басталуын білдіреді әрі ақырғы күндердегі соңғы қудалаудың бейнесі болып табылады. Сол соңғы қудалау сынақ мерзімі жабылғанға дейін жалғасады, сол кезде папалық билік өз ақырына жетеді де, оған көмектесетін ешкім болмайды. Осылайша қудалаудың алғашқы кезеңі Римнің өртенуімен басталып, Римнің өртенуімен аяқталады.

Сен мақұлықтың үстінен көрген он мүйіз — солар жезөкшені жек көріп, оны қаңыратып, жалаңаш қалдырады, оның етін жеп, өзін отпен өртеп жібереді. Аян 17:16.

Смирна қауымы 64 жылы Нероннан басталды, сол кезде Римдегі ұлы өртті Нерон өртті христиандар тұтатты деп айыптап, христиандарды қудалауға пайдаланды. Екі жүз елу жылдан кейін ол 313 жылы Милан жарлығымен аяқталды. «Жарлық» — Диоклетианның империяны заңды түрде бөлуден басталған жиырма жылдық кезеңінің соңы, әрі Нероннан басталған Смирнаның екі жүз елу жылының да ақыры болды. Смирна қауымы мен Нерон арқылы бейнеленген екі жүз елу жылдық қудалау Диоклетиан туындатқан ең ауыр қудалаудың он жылын да қамтыды. Сол он жылдық қудалау 293 жылы оның империяны заңды түрде бөлуден басталған Диоклетианның жиырма жылының соңғы жартысы еді. Диоклетианның 293 жылы империяны шығыс пен батысқа заңды түрде бөлуінен бастап, екі онжылдық кезеңнен тұратын жиырма жылдық мерзім басталды.

Диоклетиан империяны заңды түрде шығыс және батыс болып бөлді, осылайша Константин жүзеге асырған пайғамбарлық бөліністің бейнесін көрсетті. Диоклетианның бөлінісі шығыс пен батысқа қатысты болды, бірақ ол шығыста екі билеушіден және батыста екі билеушіден тұрды. Әрбір аймақ үшін бір негізгі және бір екінші дәрежелі билеуші болды. 303 жылдың 23 ақпанында Диоклетиан мәсіхшілерге қарсы бірнеше «эдиктің» алғашқысына қол қойып, Ұлы қудалаудың (сондай-ақ Диоклетиандық қудалау деп те аталады) басталуын белгіледі; бұл Рим империясындағы мәсіхшілерге қарсы ең қатал әрі ең ауқымды қудалау болды.

Смирнадағы қауымның періштесіне жаз: Мынаны алғашқы да Соңғы да, өліп, қайта тірілген айтады: Мен сенің істеріңді, қасіретіңді және кедейлігіңді білемін, — бірақ сен байсың, — сондай-ақ өздерін яһудиміз деп айтып, олай болмай, шайтанның синагогасы

болып табылатындардың жала жабуын да білемін. Тартқалы тұрған азаптарыңнан қорықпа: міне, сыналуларың үшін шайтан араларыңнан кейбіреулеріңді түрмеге тастайды; және он күн бойы қасірет көресіңдер. Өлімге дейін адал бол, сонда Мен саған өмір тәжін беремін. Құлағы бар әркім Рухтың қауымдарға не айтып тұрғанын естісін. Жеңіп шыққан адам екінші өлімнен зиян шекпейді. Аян 2:8–10.

Ұлы қудалау Диоклетианның мұрагерлері тұсында (әсіресе Галерийдің кезінде) 313 жылға дейін жалғасты, сол жылы ол Милан жарлығымен аяқталды. Нерон — Смирна қауымы бейнелейтін пайғамбарлық кезеңнің соңғы қудалауы ретінде Диоклетианға тән болған қудалаудың альфа рәмізі, ал Диоклетиан — оның омега қудалауы. Қудалау шығыстағы Константин мен батыстағы Лициний арасындағы саяси неке мен шарт арқылы аяқталды. 313 жылдың ақпанында Константин мен Лициний Миланда кездесіп, империяның бүкіл аумағындағы мәсіхшілерге (және өзгелерге) діни төзімділік берген Милан жарлығын жариялады. Өздерінің саяси одағын нығайту үшін Лициний осы кездесу барысында немесе соның маңайында Константиннің өгей қарындасы Констанцияға үйленді. Бұл неке Римге тән классикалық саяси одақ болды — ол екі император арасындағы келісімді бекітіп, ұзақ жылдарға созылған азаматтық соғыстан кейін империяны уақытша тұрақтандыруға жәрдемдесті. Алайда бұл одақ ұзаққа созылмады. Кейін Константин мен Лициний бір-бірімен соғысты, ал 324 жылы Константин Лицинийді жеңіп, жалғыз билеуші болды.

Нероннан Константинге дейін Смирна пайғамбарлық кезеңінің екі жүз елу жылы орындалды, ал 313 жылы ымырашылдық шіркеуі — Пергам шіркеуі — басталып, 538 жылы Тиатира шіркеуімен аяқталды. Смирнаның екі жүз елу жылы қудалау кезеңін білдірді, әрі осы тұтас кезеңнің соңында Диоклетианның қудалауы Аян кітабындағы «он күнді» (он жылды) орындады, мұнда қудалаудың ең ауыр кезеңі бүкіл кезеңнің фракталы ретінде көрінеді. Сол он жыл екі жүз елу жылдың фракталы болып табылады. Сол он жыл Нерон қудалауының омегасын білдіреді, әрі олардың соңында империяның шығыс пен батысқа омегалық бөлінуі болды.

Неке және ажырасу

Смирна 64 жылы Римнің өртенуінен басталып, екі жүз елу жылдан кейін, 313 жылы, Милан жарлығымен және шығыс пен батыстың саяси некесімен аяқталды. Қуғын-сүргіннің он жылдық фракталы 303 жылы басталып, 313 жылы Милан жарлығымен және шығыс пен батыстың саяси некесімен аяқталды. Диоклетианның 293 жылы шығыс пен батысты заңды түрде бөлуімен басталған жиырма жыл 313 жылы шығыс пен батыстың саяси некесімен аяқталды. 313 жылғы шығыс пен батыс арасындағы неке шарты 324 жылғы ажырасумен аяқталды, сол кезде Константин батыстың Лицинийін жеңіп, Римнің дара билеушісі болды. 324 жылғы пайғамбарлық ажырасу 321 жылғы алғашқы жексенбілік заңнан үш жыл кейін келді.

313 жылдан 330 жылға дейінгі он жеті жыл саяси неке жасалғанын, Смирна мен Нерон бейнелейтін қудалаудың аяқталғанын және Пергам бейнелейтін ымырашыл қауымның басталғанын көрсетеді. 313 жылы неке кезінде басталған Пергам дәуірінен кейін 321 жылғы

алғашқы жексенбілік заңмен басталған қудалау келді. Одан кейін 324 жылғы пайғамбарлық ажырасу болды, соның нәтижесінде шығыс пен батыс Константиннің қол астында бір империяға бірікті. Алты жылдан кейін, 330 жылы, шығыс пен батысқа бөліну пайғамбарлық тұрғыдан қайтадан қайталанды. Бұл он жеті жыл Пергам қауымының 538 жылы Тиатира қауымы пайғамбарлық тарихта пайда болғанға дейін жалғасатын альфа кезеңін білдіреді. Сол альфа кезеңі 330 жылдан 538 жылға дейінгі кезеңнің соңындағы омега тарихын бейнелер еді. Пергамның омега тарихы 496, 508 және 533 жылдар кезеңін білдіреді.

Он жеті жыл

Рафия шайқасының Птолемейі «он жеті жыл» патшалық етті, әрі Рафия шайқасы мен Паниум шайқасының арасында «он жеті жыл» болды. Сол он жеті жыл 313 жылдан 330 жылға дейінгі он жеті жылмен рәміздік тұрғыдан сәйкеседі. Неронның Смирнаға қатысты екі жүз елу жылы Пергам шіркеуінің алғашқы он жеті жылына алып келді және б.з.д. 457 жылы үшінші жарлықтан басталған екі жүз елу жылмен байланысады; бұл — Даниял кітабының сегізінші тарауының он төртінші аятына сәйкес 2300 жылдың бастау нүктесі әрі адвентизмнің негізі мен орталық тірегі. Екі жүз елу жылға созылған екі куәгер Киелі кітап пайғамбарлығындағы 1776 жылы басталып, биыл 2026 жылы аяқталатын алтыншы патшалықтың екі жүз елу жылымен сәйкеседі.

Адвентизмнің ізашарлары 313-тен 330 жылға дейінгі он жеті жылды көрмеді де, түсінбеді де, өйткені 1844 жылы олар жетінші күнгі сенбі немесе күн күні туралы мәселені әлі тіпті түсінбеген еді. Алайда олар Аян 9-тараудың 10-аятындағы жүз елу жылды таныды, әрі ол 1840 жылғы 11 тамызда аяқталған үш жүз тоқсан бір жыл мен он бес күнге алып барған кезеңнің бастау нүктесіне айналды. Сол түсінік Құдайдың құдіретінің ұлы «көрінісін» тудырды.

Пионерлер Аян кітабының тоғызыншы тарауында екінші жүз елу жылдық кезеңді таныған жоқ. Олардың іргелі түсінігі Аян 9-дағы «жаңа нұр» құрылатын негізді білдіреді. Сол нұр Ниневия шайқасының «кілті» арқылы ашылады. Сол «кілт» пайғамбарлықты зерттеушіге Даниял мен Аянда бейнеленген Киелі кітап пайғамбарлығындағы барлық патшалықтарды тануға мүмкіндік береді. Вавилон, Мидо-Парсы, Грекия, Селевкидтер мен Птолемейлер империялары, Мұхаммедтің патшалығы, әрі бұдан да маңыздысы — ол Рим империясын ұлғайта көрсетіп, тек Римнің ғана емес, сондай-ақ шығыс және батыс Рим патшалықтарының, сондай-ақ Америка Құрама Штаттарының (жалған пайғамбар), папалықтың (аң) және Біріккен Ұлттар Ұйымының (айдаһар) көтерілуі мен құлауын айқындау арқылы танытады. Осы патшалықтардың барлық көтерілуі мен құлауы, сайып келгенде, дүниені Армагеддонға алып келетін айдаһардың, аңның және жалған пайғамбардың қозғалыстарына куәлік етеді. Сол қозғалыс Даниял он бірдің соңғы алты аятында бейнеленген, ал сол қозғалыстың басталуы қырықыншы аяттың жасырын тарихында бейнеленген.

Ниневия шайқасы ақырзаман оқиғаларының тізбегінде Рим империясының, шығыс және батыс Рим патшалықтарының әрі папалық Римнің куәліктерін өзара сәйкестендіретін

пайғамбарлық тірек нүктесін береді. Осылайша, Ниневия шайқасы Рим туралы әртүрлі пайғамбарлық куәліктерді толық айқындайтын кілт болып табылады, әрі Даниял он бірдің он төртінші аятына сәйкес, көріністі орнықтыратын — Рим. Сол тармақтарды бір арнаға тоғыстыратын кілт — Ниневия шайқасы.

Келесі мақаламызда Аян кітабының тоғызыншы тарауындағы қасіреттерді қарастырған алдыңғы бес мақаланы өзара байланыстыра бастаймыз.